

Bryssel 7.3.2025
COM(2025) 107 final

2025/0056 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**asetuksen (EU) 2015/478 tiettyjen osien soveltamisen keskeyttämisestä ukrainalaisten
tuotteiden tuonnissa Euroopan unioniin**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Venäjän provosoimattomalla ja perusteettomalla täysimittaisella sotilaallisella hyökkäyksellä Ukrainaan on 24. helmikuuta 2022 lähtien ollut erittäin kielteinen vaikutus Ukrainan kykyyn käydä kauppaa muun maailman kanssa. Tässä vaikeassa tilanteessa Eurooppa-neuvosto korosti 27. lokakuuta 2023 ja 15. joulukuuta 2023 antamissaan päätelmissä (jotka se vahvisti 19. joulukuuta 2024), että se jatkaa vahvaa poliittista ja taloudellista tukeaan Ukrainalle niin kauan kuin se on tarpeen.

Ukraina on pyytänyt, että unioni auttaisi mahdollisuuksien mukaan Ukrainaa säilyttämään maailmanlaajuisen kauppa-asemansa ja syventämään kauppasuhteitaan unioniin. Tähän tähdättiin muun muassa vapauttamalla Ukrainan viennin pääsyä markkinoille 30. toukokuuta 2022 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2022/870¹ ja EU:n ja Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä 31. toukokuuta 2023 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2023/1077². Asetus (EU) 2024/1392³ tuli voimaan 6. kesäkuuta 2024, ja sitä sovelletaan 5. kesäkuuta 2025 asti. Näillä toimenpiteillä on lisätty joustavuutta ja varmuutta ukrainalaisten tuottajien kannalta.

Ukraina on edelleen merkittävä raudan ja teräksen viejä huolimatta siitä, että sota on johtanut monien tuotantolaitosten tuhoutumiseen tai miehittämiseen. Sen vuoksi on edelleen tarpeen jatkaa tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä annetun asetuksen (EU) 2015/478⁴ soveltamisen keskeyttämistä. Soveltamisen keskeyttäminen on ja olisi edelleen oikeusperusta unionin nykyisen terästuotteita koskevan suojatoimenpiteen (tällaiseen Ukrainasta tulevaan tuontiin nähden) soveltamisen keskeyttämiselle osana unionin tukea.

Tätä varten on tarpeen keskeyttää yhteisestä järjestelmästä annetun asetuksen (EU) 2015/478 2, 4–7, 9–17 ja 19–21 artiklan soveltaminen Ukrainasta tulevaan tuontiin.

Koska Ukrainan taloudellista tukemista on näistä syistä jatkettava, komissio ehdottaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta, jolla keskeytetään tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä annetun asetuksen (EU) 2015/478 2, 4–7, 9–17 ja 19–21 artiklan soveltaminen Ukrainasta peräisin olevaan tuontiin.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/870, annettu 30 päivänä toukokuuta 2022, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä (EUVL L 152, 3.6.2022, s. 103).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1077, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä (EUVL L 144, 5.6.2023, s. 1).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1392, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1392/oj>.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/478, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2015, tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä (EUVL L 83, 27.3.2015, s. 16).

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä annetun asetuksen (EU) 2015/478 soveltamisen keskeyttäminen olisi linjassa sen kanssa, että EU on vahvasti sitoutunut tukemaan Ukrainaa kansainvälisen kaupan avulla Venäjän käydessä hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Unioni on tuominnut jyrkästi Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan ja toteuttanut ennennäkemättömiä toimia Ukrainan tukemiseksi tässä poikkeuksellisessa tilanteessa. Näitä toimia ovat muiden muassa rahoitusapu (mukaan lukien makrotaloudellinen rahoitusapu hätätoimenpiteitä ja jälleenrakennusta varten), puolustustarvikkeiden toimittaminen, laajat pakotteet Venäjää ja Valko-Venäjää vastaan ja assosiaatiosopimuksen mukaisen yhteistyön tiivistäminen. Lisäksi Ukrainalle myönnettiin EU:n ehdokasmaan asema kesäkuussa 2022, ja liittymisneuvottelut aloitettiin joulukuussa 2023.

Asetusehdotuksessa noudatettaisiin näin ollen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 21 artiklan 3 kohdan mukaista unionin velvoitetta huolehtia johdonmukaisuudesta ulkoisen toimintansa eri alojen välillä ja noudattaa tätä velvoitetta. Se olisi myös Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 207 artiklan 1 kohdan mukainen. Kyseisessä kohdassa edellytetään, että yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotuksen oikeusperustana on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 2 kohta.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta, koska SEUT-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaan yhteinen kauppapolitiikka kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tämä ehdotus on tarpeen, jotta voidaan saavuttaa tavoite, jonka mukaan Ukrainaa tuetaan taloudellisesti sen nykyisissä vaikeuksissa, myös unionin kanssa käytävän kaupan alalla.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotus noudattaa SEUT-sopimuksen 207 artiklan 2 kohtaa, joka koskee yhteiseen kauppapolitiikkaan liittyviä toimenpiteitä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ei sovelleta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta.

- **Vaikutustenarviointi**

Jotta voidaan varmistaa, että Ukrainaa koskevia kauppaa vapauttavia toimenpiteitä jatketaan asetuksen (EU) 2024/1392 voimassaolon päätyttyä 5. kesäkuuta 2025, asetusehdotuksen on välttämätöntä tulla voimaan 6. kesäkuuta 2025. Vaikutustenarvioinnin tekemiseen ei ole tämän asian kiireellisyyden vuoksi ollut riittävästi aikaa. Assosiaatiosopimuksen sisältämistä kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä koskevista määräyksistä on kuitenkin tehty komission kauppapolitiikan pääosaston vuonna 2007 tilaama kestäväan kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointi, joka on otettu huomioon pitkälle menevää ja laaja-alaista vapaakauppa-aluetta koskevaan sopimukseen (DCFTA) liittyvässä neuvotteluprosessissa. Tutkimuksessa vahvistui, että kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä koskevien määräysten täytäntöönpanolla olisi myönteinen taloudellinen vaikutus sekä EU:hun että Ukrainaan.

- **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Toimenpide ei lisää yritysten sääntelytaakkaa.

- **Perusoikeudet**

Näissä toimenpiteissä noudatetaan samoja perusperiaatteita, jotka on vahvistettu EU:n ja Ukrainan välisessä assosiaatiosopimuksessa. Ukrainan kanssa tehdyn assosiaatiosopimuksen 2 artiklassa määrätään erityisesti, että olennaisen osan sopimusta muodostavat i) demokratian periaatteiden, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen ja ii) oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen.

Kauppaa vapauttavat toimenpiteet olisivat myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaisia kolmesta syystä. Ensinnäkin niiden välittömänä vaikutuksena on, että Ukrainasta tulevaan tuontiin voidaan kohdistaa vähemmän rajoituksia kuin siinä tapauksessa, että Ukrainasta tulevaan tuontiin sovellettaisiin valvontaa ja suojatoimia. Toiseksi, unioni ei näin ollen laiminlöisi perusoikeuskirjan mukaista velvollisuuttaan suojella perusoikeuksia, koska kyseisten perusoikeuksien suojelu on (tarvittaessa) edelleen mahdollista muilla keinoin. Kolmanneksi, mitä tulee Ukrainasta peräisin olevien tuotteiden tuojien tai käyttäjien eriarvoiseen kohteluun (verrattuna sellaisista muista kolmansista maista peräisin olevien tuotteiden tuojiin tai käyttäjiin, joita ei ole vapautettu valvonnasta ja suojatoimista), tätä eriarvoista kohtelua sovelletaan muissa tapauksissa, joissa unionin kahdenvälisissä kauppasopimuksissa vapautetaan tuonti suojatoimenpiteistä ja kyseessä on unionin yhteisen kauppapolitiikan oikeutettu harjoittaminen (mukaan lukien asianmukaisen oikeusperustan käyttäminen) taloudellisen yhdentymisen tiivistämiseksi.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ei sovelleta.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ei sovelleta.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ukrainan taloudellinen tilanne huomioon ottaen tällä asetusehdotuksella pyritään suojaamaan Ukrainasta tulevan tuonnin markkinoillepääsyn edellytyksiä keskeyttämällä tiettyjen tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä annetun asetuksen (EU) 2015/478 valvontaa ja suojatoimia koskevien säännösten soveltaminen.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**asetuksen (EU) 2015/478 tiettyjen osien soveltamisen keskeyttämisestä ukrainalaisten tuotteiden tuonnissa Euroopan unioniin**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä¹,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välinen assosiaatiosopimus², jäljempänä 'assosiaatiosopimus', muodostaa perustan unionin ja Ukrainan välisille suhteille. Neuvoston päätöksen 2014/668/EU³ mukaisesti assosiaatiosopimuksen IV osastoa, joka koskee kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä, alettiin väliaikaisesti soveltaa 1 päivästä tammikuuta 2016, ja se tuli voimaan 1 päivänä syyskuuta 2017 kaikkien jäsenvaltioiden ratifioitua sen.
- (2) Assosiaatiosopimuksella vahvistetaan ja laajennetaan osapuolten suhteita kunnianhimoisella ja innovatiivisella tavalla asteittaisen taloudellisen yhdentymisen helpottamiseksi ja saavuttamiseksi, jotta se voidaan toteuttaa sopimuksen osapuolille Maailman kauppajärjestön (WTO) jäsenyyden perusteella kuuluvien oikeuksien ja velvollisuuksien mukaisesti.
- (3) Maaliskuun 11 päivänä 2015 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/478⁴ vahvistetaan useimmista kolmansista maista, myös Ukrainasta, peräisin olevaan tuontiin sovellettava yhteinen järjestelmä. Se sisältää myös valvonta- ja suojatoimenpiteitä koskevia säännöksiä.

¹ Euroopan parlamentin kanta (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston kanta (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

² EUVL L 161, 29.5.2014, s. 3.

³ Neuvoston päätös 2014/668/EU, annettu 23 päivänä kesäkuuta 2014, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta III osaston (lukuun ottamatta määräyksiä, jotka liittyvät työntekijöinä toisen osapuolen alueella laillisesti työskentelevien kolmansien maiden kansalaisten kohteluun) ja IV, V, VI ja VII osaston sekä niitä koskevien liitteiden ja pöytäkirjojen osalta, ja sopimuksen väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 278, 20.9.2014, s. 1).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/478, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2015, tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä (EUVL L 83, 27.3.2015, s. 16).

- (4) Venäjän provosoimattomalla ja perusteettomalla täysimittaisella sotilaallisella hyökkäyksellä Ukrainaan on 24 päivästä helmikuuta 2022 lähtien ollut erittäin kielteinen vaikutus Ukrainan kykyyn käydä kauppaa muun maailman kanssa. Näin on ollut esimerkiksi raudan ja teräksen kohdalla raudan ja teräksen tuotantolaitosten miehittämisen tai tuhoamisen vuoksi. Näin on ollut myös Ukrainan talouden muiden osien kohdalla.
- (5) Näissä olosuhteissa ja Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan kielteisten taloudellisten vaikutusten lieventämiseksi on aiheellista Ukrainan hyväksi vapauttaa Ukrainasta peräisin oleva unioniin tuleva tuonti unionin valvonta- ja suojatoimenpiteistä. Tätä varten on tarpeen keskeyttää useiden yhteisestä järjestelmästä annetun asetuksen (EU) 2015/478 säännösten soveltaminen Ukrainasta tulevaan tuontiin.
- (6) Komission olisi voitava täytäntöönpanosäädöksellä väliaikaisesti keskeyttää tämän asetuksen soveltaminen tietyn tuotteen osalta. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁵ mukaisesti. Keskeytyksen keston olisi oltava riittävän pitkä, jotta komissio voi tehdä ehdotuksen ja jotta parlamentti ja neuvosto voivat antaa asetuksen tämän asetuksen soveltamisen keskeyttämisestä, muuttamisesta tai päättämisestä.
- (7) Tätä asetusta olisi sovellettava kolme vuotta, ja sen soveltamista olisi jatkettava ilman eri toimenpiteitä kolmella vuodella, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen voimassaolon päättymispäivää.
- (8) Koska Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1392⁶, jossa säädetään muun muassa tämän asetuksen vaikutuksia vastaavista vaikutuksista, voimassaolo päättyy 5 päivänä kesäkuuta 2025, tämän asetuksen olisi tultava voimaan 6 päivänä kesäkuuta 2025,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kauppaa vapauttavat toimenpiteet

Keskeytetään tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä annetun asetuksen (EU) 2015/478 2, 4–7, 9–17 ja 19–21 artiklan soveltaminen Ukrainasta peräisin olevaan unioniin tulevaan tuontiin.

2 artikla

Väliaikainen keskeyttäminen

Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädös, jolla keskeytetään tämän asetuksen soveltaminen tietyn tuotteen osalta ajanjaksoksi, joka ei periaatteessa saa ylittää kahtatoista kuukautta, jos kyseisen Ukrainasta peräisin olevan tuotteen tuonti kasvaa tasolle, joka

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2024/1392, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen mukaisesti ukrainalaisiin tuotteisiin sovellettavia kaupan myönnytyksiä täydentävistä väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1392/oj>.

merkittävästi lisää samankaltaista tai suoraan kilpailevaa tuotetta tuottavalle unionin tuotannonalalle aiheutuvaa vakavaa haittaa tai vakavan haitan uhkaa. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3 artikla *Komiteamenettely*

1. Komissiota avustaa tämän asetuksen 4 artiklan soveltamisessa suojatoimenpidekomitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

4 artikla *Voimaantulo ja soveltaminen*

Tämä asetus tulee voimaan 6 päivänä kesäkuuta 2025.

Sitä sovelletaan aluksi kolmen vuoden ajan.

Sen soveltamista jatketaan ilman eri toimenpiteitä kolmen vuoden mittaisiksi ajanjaksoiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

**YKSINOMAAN TALOUSARVION TULOPUOLEEN VAIKUTTAVAAN
SÄÄDÖKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS**

1. EHDOTUKSEN NIMI:

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2015/478 tiettyjen osien soveltamisen keskeyttämisestä ukrainalaisten tuotteiden tuonnissa Euroopan unioniin

2. BUDJETTIKOHDAT:

12 luvun 120 momentti.

3. RAHOITUSVAIKUTUKSET

☒ Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia.

☐ Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, mutta sillä on seuraava rahoitusvaikutus tuloihin:

Budjettikohta	Tulot	Kausi: osa vuotta 2024 – osa vuotta 2025 * (milj. euroa yhden desimaalin tarkkuudella)
12 luvun 120 momentti	Ei vaikutusta omiin varoihin	Ei sovelleta
Yhteensä		

* Yksi vuosi asetuksen voimaantulosta

4. PETOSTENTORJUNTA

Petosten ehkäisemiseksi tässä asetusehdotuksessa vahvistettujen kauppatoimenpiteiden edellytyksenä olisi oltava, että i) Ukraina noudattaa kaikkia asiaankuuluvia edellytyksiä assosiaatiosopimuksen mukaisten etujen saamiseksi (mukaan lukien asianomaisten tuotteiden alkuperäsäännöt ja niihin liittyvät menettelyt) ja ii) että Ukraina tekee tiivistä hallinnollista yhteistyötä unionin kanssa (siten kuin assosiaatiosopimuksessa määrätään).